

2. Bronius Dundulis apie Livonijos prijungimą prie Lietuvos

Livonijos prisijungimo prie Lietuvos valstybės akte skelbiama, kad „Livonija nuo šiol bus laikoma inkorporuota ir prijungta prie Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės“. Tačiau šiame akte pavartotas inkorporacijos žodis nereiškė, kad Livonija susilieja su Lietuva ir tampa jos provincija. Ji buvo tik sujungta su Lietuvos valstybe, valdoma bendro valdovo, išlaikant jos autonomiją. [...] Taip Livonijos ordino valstybė buvo panaikinta. Be to, atskiru aktu Ketleris dar buvo paskirtas Lietuvai tiesiog priklausomo Dauguvos dešiniojo kranto — Uždauguvio — administratoriumi-gubernatoriumi.

1561 m. Vilniaus sutartimi Lietuva įgijo platų priėjimą prie Baltijos jūros. Tačiau tai dar nebuvo visiškas Lietuvos laimėjimas. Ryga išliko laisvas miestas. Livoniečių noras jungtis su Lenkija taip pat Lietuvai nepatiko. Ketleris iš savo pusės tikėjosi būti paskirtas visos Livonijos su Ryga kunigaikščiu. Lietuvos dar laukė dideli išbandymai.

[...] Ketleris paskelbė, kad Livonijos valstybė, kaip ir pats Ordinas, likviduojama, nusivilko vienuolio rūbus, priėmė Liuterio tikyba, atleido nuo priesaikos magistrui ir tapo pasaulietiniu kunigaikščiu.

Bronius Dundulis, *Lietuvos užsienio politika XVI a.*, Vilnius: Mintis, 1971, p. 178–180.